

<p>Nazwa projektu:</p> <p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:</p> <p>Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:</p> <p>Marzena Machałek – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:</p> <p>Katarzyna Tyczka, główny specjalista w Departamencie Wychowania i Kształcenia Integracyjnego, tel. 22 3474551, e-mail: katarzyna.tyczka@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>30 maja 2018 r.</p> <p>Źródło: art. 42 ust. 7b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967)</p> <p>Nr w wykazie prac:</p> <p>152</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych wykonuje upoważnienie zawarte w art. 42 ust. 7b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

W obecnym stanie prawnym brak jest regulacji, jakie zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, realizowane są przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach (tzw. nauczycieli-specjalistów). Określenie wykazu ww. zajęć wychodzi naprzeciw postulatom zgłaszanym przez dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek działających w systemie oświaty, organy prowadzące oraz samych nauczycieli. Wskazanie zadań realizowanych w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć zagwarantuje, że we wszystkich przedszkolach, szkołach i placówkach w ramach tych godzin nauczyciele-specjaliści będą prowadzili tego samego rodzaju zajęcia, co pozwoli wyeliminować nieprawidłowości w tym obszarze i przyczyni się do poszerzenia dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieci i młodzieży, ich rodziców i nauczycieli.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

W projektowanych regulacjach określono wykaz zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli:

- 1) poradni psychologiczno-pedagogicznych, dla których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz został określony w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 11 ustawy – Karta Nauczyciela;
- 2) pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach, dla których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, jest ustalany na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 3 lit. b ustawy – Karta

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W poszczególnych krajach Unii Europejskiej kwestie dotyczące zatrudniania nauczycieli zajmujących się realizacją zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są uregulowane w sposób bardzo zróżnicowany.

Niemcy - Bawaria. Łączny tygodniowy wymiar czasu pracy dla nauczycieli (jako urzędników państwowych) wynosi 42 godziny do ukończenia 50 lat, 41 godzin do ukończenia 60 lat i 40 godzin dla urzędników powyżej 60 roku życia. Wysokość tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych uzależniona jest od typu szkoły, w jakiej dany nauczyciel jest zatrudniony, od wieku nauczyciela, od przedmiotów przez niego wykładanych oraz od ewentualnego stopnia niepełnosprawności.¹

Finlandia: Czas pracy wielu fińskich nauczycieli opiera się na obowiązkach związanych z nauczaniem. Obowiązki związane z nauczaniem wahają się między 15 a 23 lekcjami tygodniowo, w zależności od rodzaju instytucji oraz nauczanego przedmiotu. W instytucjach kształcenia zawodowego obowiązki związane z nauczaniem wahają się między 20 a 25 godzinami tygodniowo. Kiedy całkowita liczba godzin lekcyjnych w roku jest mniejsza niż 16 godzin tygodniowo, nauczyciel powinien przejść na niepełny wymiar czasu pracy. Niektórzy nauczyciele oraz większość dyrektorów pracuje według rozkładu godzinowego. Godziny pracy odnoszące się do biur administracji publicznej to 8.00-16.15. Ten czas pracy może być inny w przypadku nauczycieli w związku z warunkami ustalonymi w porozumieniu zbiorowym. W Finlandii jest od 185 do 190 dni nauki w szkole. Nauczyciele nie są zobligowani do bycia w szkole w tych dniach kiedy nie mają lekcji lub szczególnych obowiązków².

Francja. Poradnictwo psychologiczne zapewnia Departament Edukacji Narodowej (odpowiednik Ministerstwa Edukacji Narodowej). W przypadku szkół podstawowych pomoc jest zorganizowana w szkołach, od poziomu gimnazjum pomoc organizowana jest w szkołach lub centrach CIO podlegających pod DEN. W 2017 roku powołano korpus narodowych psychologów edukacji, których podzielono na psychologów dedykowanych szkołom podstawowym oraz psychologów dedykowanych szkołom od poziomu gimnazjum. Są to pracownicy publiczni, którzy nie są nauczycielami. Wymagany poziom wykształcenia to magisterium psychologii lub licencjat z psychologii i uczęszczanie na ostatni rok studiów magisterskich. Nauczyciele pracujący z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi potrzebują dodatkowego szkolenia, zakończonego uzyskaniem certyfikatu. Wymiar czasu pracy co do zasady wynosi 35 godzin.

Czechy. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest zapewniana przez specjalistów zatrudnionych w szkołach oraz centrach doradztwa psychologicznego i pedagogicznego. Zatrudnieni są jako personel edukacyjny, których czas pracy wynosi 40 godzin tygodniowo. Szkoły zatrudniają doradców (1-5 godzin tygodniowo w zależności od wielkości szkoły), pedagogów i psychologów (20-24 godziny). Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczyciela to średnio 22 godziny. Wymagany poziom wykształcenia – magister.

Hiszpania. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest zapewniana w szkołach. Zatrudnia się nauczycieli, którzy podejmują czynności dostosowane do potrzeb uczniów.

Włochy. Nie ma obowiązku zapewniania w szkołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Istnieją centra zapewniające pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Nauczyciele pracujący z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi muszą ukończyć dodatkowe szkolenia na poziomie uniwersyteckim. Czas pracy porównywalny z czasem pracy nauczycieli.

Wielka Brytania. W szkołach zatrudniani są doradcy, którzy pomagają uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Specjaliści nie posiadają statusu nauczycieli i nie są zatrudnieni przez szkołę, ale przez władze

¹ Stawinski St., *Status zawodowy nauczyciela. analiza prawna*, Warszawa, 2012 r. Wydawca: Instytut badań Edukacyjnych.

² jw.

lokalne. Wszyscy nauczyciele są przeszkoleni do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ci nauczyciele, którzy pracują z tymi dziećmi na stanowiskach specjalistycznych, wymagają dodatkowych szkoleń.

Szwajcaria. Uczniowie w toku kształcenia ogólnego w szkołach ogólnodostępnych podlegają obserwacji pedagogicznej prowadzonej przez wszystkich nauczycieli pracujących z daną grupą. Obserwacja odbywa się podczas zajęć szkolnych oraz w czasie wolnym (przerwy, posiłki, świetlica, wycieczki). Wówczas nauczyciele mają możliwość obserwacji dziecka w sytuacjach zadaniowych oraz w relacjach z rówieśnikami. Podczas codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej zapewniana jest, w razie potrzeby, pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Nauczyciele są wyposażeni w kompetencje, aby jak najlepiej wspierać wszystkich uczniów i indywidualizować pracę z nimi podczas codziennych zajęć. Dodatkowo w prawie każdej szkole jest pedagog specjalny, logopeda i pracownik socjalny. Pedagog specjalny ok. 8-10% czasu pracy przeznaczą na pomoc (konsultacje) innym nauczycielom, resztę czasu przeznaczają na pracę z uczniami. Natomiast psychologowie nie są zatrudniani w szkołach, ale w ośrodkach funkcjonujących poza szkołami. Ich czas pracy wynosi 42 godzin tygodniowo. Psychologowie edukacyjni nie prowadzą terapii, ale badania diagnostyczne, rozmowy i konsultacje dla nauczycieli i rodziców. W ramach systemu edukacji nie jest zapewniana terapia psychologiczna oraz wczesna interwencja (finansowanie z resortu zdrowia). Ośrodek zatrudnia wyłącznie psychologów edukacyjnych. Inni specjaliści zatrudniani są w szkole. Psychologowie pracujący w ośrodku muszą posiadać:

- uznane świadectwo kwalifikacji zawodowych na poziomie szkoły wyższej (uznawane w danym kantonie);
- praktyczne doświadczenie diagnostyczne dotyczące dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;
- znajomość podstaw i struktury procedury diagnostycznej,
- bardzo dobrą znajomość lokalnej, oferowanej w danym kantonie i pozostałych kantonach. oferty dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Liczba etatów nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, zatrudnionych na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela	17 763,10	na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej z dnia 30 września 2017 r.	Ujednoczenie rodzaju zadań realizowanych w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć na obszarze kraju.
Liczba etatów nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych ³ (zatrudnionych przedszkolach, szkołach i placówkach, z wyjątkiem poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli zatrudnionych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich)	21 720,19	na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej z dnia 30 września 2017 r.	Ujednoczenie rodzaju zadań realizowanych w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć na obszarze kraju.
Dzieci i młodzież objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolach, szkołach i placówkach	1 685 396	na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej z dnia 30 września 2017 r.	Zwiększenie dostępności do pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce.
Dzieci i młodzież objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną w poradniach psychologiczno-pedagogicznych	1 821 000	na podstawie danych Systemu Informacji	Zwiększenie dostępności do pomocy psychologiczno-pedagogicznej w poradni

³ Informacje o liczbie terapeutów pedagogicznych będą w Systemie Informacji Oświatowej od roku szkolnego 2017/2018.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania przez reprezentatywne organizacje związkowe oraz reprezentatywne organizacje pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240) w trybie przewidzianym w art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) tj. przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Business Center Club – Związek Pracodawców;
- 5) Konfederację Lewiatan;
- 6) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania przez inne związki zawodowe i partnerów społecznych tj. przez:

- 1) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 2) Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 3) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 4) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” – Komisję Krajową;
- 6) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Alians Ewangeliczny w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 10) Fundację „Promyk Słońca”;
- 11) Fundację SYNAPSIS;
- 12) Fundację „Rodzice Szkole”;
- 13) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 14) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 15) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 16) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 17) Ogólnopolskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 18) Polską Radę Ekumeniczną;
- 19) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną;
- 20) Polskie Stowarzyszenie Rodziców;
- 21) Polskie Towarzystwo Logopedyczne;
- 22) Polskie Towarzystwo Pedagogów Specjalnych;
- 23) Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;
- 24) Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny;
- 25) Polski Związek Logopedów;
- 26) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 27) Radę Szkół Katolickich;
- 28) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 29) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 30) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 31) Stowarzyszenie Instytut Rozwoju Regionalnego i Społecznego;

- 32) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Ukrytymi Niepełnosprawnościami im. H. Aspergera;
- 33) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
- 34) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych;
- 35) Unię Metropolii Polskich;
- 36) Unię Miasteczek Polskich;
- 37) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 38) Związek Miast Polskich;
- 39) Związek Powiatów Polskich.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia zostanie także przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka oraz Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Projekt rozporządzenia zostanie także przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Podsumowanie konsultacji zostanie opisane w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203) – Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych, środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Jednym ze źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na finansowanie zadań oświatowych jest część oświatowa subwencji ogólnej.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak						
Niemierzalne		Brak						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zmiany obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wywoła skutków dla rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na pozostałe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że przepisy wejdą w życie z dniem 1 września 2018 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu nastąpi poprzez przeprowadzenie kontroli planowych w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego przez kuratorów oświaty.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--